

[Littken.]

dyre foranstaltninger for at sikre dem. Jeg har da også forstået på ministeren, at hvor det er tilfældet, hvor der altså er et rimeligt forhold mellem sikringsudgifterne og det, der skal sikres, er der mulighed for, at ministeren konkret vil gribe ind.

Hvilke metoder der skal anvendes, skal jeg som lægmand nok være mig for at sige noget meget bestemt om, men jeg vil ligesom ministeren pege i hvert fald på den mulighed, at der ved Hvide Sande etableres et såkaldt by-passing anlæg, således at man skaffer materiale ved pumpning til erstatning for det materiale, man har unddraget kysten syd for Hvide Sande ved at bygge den lange nordmole. Det er muligt, at man yderligere skal supplere med, at der hentes sand ude fra havet, hvor der jo er nok af det; det kan gøres med en sandpumpe. Selv om en sådan løsning ikke er helt billig og giver løbende driftsudgifter, mener jeg dog, det må være økonomisk forsvarligt, når man ser hen til, hvad der ligger inden for kysten af værdier.

Det er muligt, at der findes billigere metoder, og jeg har med interesse set, at civilingeniør O. Fjord Larsen, Esbjerg, til dagbladet Aktuel har udtalt, at han mener at kunne pege på en meget billigere løsning ved at gøre de mere modstandsdygtige partier i kysten endnu stærkere, bl. a. ved udspænding af net på havbunden. Det er muligt, at man står sig ved at gennemføre nogle forsøg på kysten med den af civilingeniør O. Fjord Larsen foreslåede metode. Det er nemlig klart, at den økonomiske side af sagen er væsentlig, og det har derfor stor interesse at afprøve de mulige billigste metoder.

Så vil jeg lige sige, fordi det også har været nævnt i debatten, nogle ting om Esbjerg havn. Det er jo sådan, at i øjeblikket rykker Skallingen udefter, samtidig med at spidsen, om jeg så må sige, forsvinder ud i havet, og jeg forstår, at der muligvis er en fare for, at der opstår en rende, så at sige en konkurrende rende til Grådyb, således at den selv-sandrensende virkning, som har været og er i Grådyb, vil blive forringet, fordi en del af strømmen så vil blive ledet ad en anden rende. Jeg vil gerne høre, om der er noget om disse ting, altså om der virkelig er en vis fare for, at man på et eller andet tidspunkt

må til at bruge væsentlig mere sandpumpning ved indsejlingen til Esbjerg, end man gør i øjeblikket.

Med hensyn til det økonomiske ligger det sådan, at en meget ofte anvendt regel, fordelingsnorm, om man vil, ved digearbejderne har været, at staten dér, hvor den er gået ind i billedet, har betalt 2/3 eller deromkring, og 1/3 er betalt af lodsejerne, selv om princippet, det erkender jeg, er, at det alene er lodsejerne, der skal betale, men spørgsmålet er her, hvad der er princip, og hvad der er hovedregel. Princippet skal jeg ikke sige meget til, men rent praktisk er det jo ofte sådan, at man ikke har magtet disse ting fra lodsejernes side, og så har staten grebet ind, og det er vel også sådan, at mange af de midler, som lodsejerne har betalt, har de skaffet sig ved offentlige lån, som de så har afdraget over længere perioder. Sådan har det vel været, hvor der har været tale om diger, for så vidt angår anlægsudgifterne. Vedligeholdelsesudgifterne er vel alene i princippet i hvert fald båret af lodsejerne.

Når det drejer sig om strækningen nord for Skallingen, kan man vel i hvert fald ikke sige, at mulighederne for at lægge større byrder på lodsejerne dér, end man har gjort sydpå, er til stede, ikke mindst fordi der jo er tale om kostbare anlæg. Man må muligvis regne med, at for hver kilometer man skal sikre af vestkysten, koster det et eller andet beløb omkring 5 mill. kr., og så kan man jo nok regne ud, at hvis de særlig truede områder udgør sådan noget som et sted mellem 30 og 50 km, er der tale om ret store beløb.

Nu tror jeg som sagt også, det er givet, at én ting er, hvad der er princippet, nemlig at det er lodsejerne, der skal betale, en anden ting er, hvad der rent historisk faktisk er sket, nemlig at staten har støttet dér, hvor det konkret har været meget udsat, og hvor der selvfølgelig heller ikke har været nogen reel mulighed for, at den lokale befolkning har kunnet bære det, hverken som private lodsejere eller som kommuner eller amter.

Nu er det jo også sådan, at jeg tror historisk ikke, at vestkysten skylder det øvrige Danmark noget, og med hensyn til den beskatning, som ligger på vestkystområderne og -kommunerne og -amterne, så hører det jo til de højeste beskatningsprocent-